

A SZÜLŐFÖLD VONZATAI

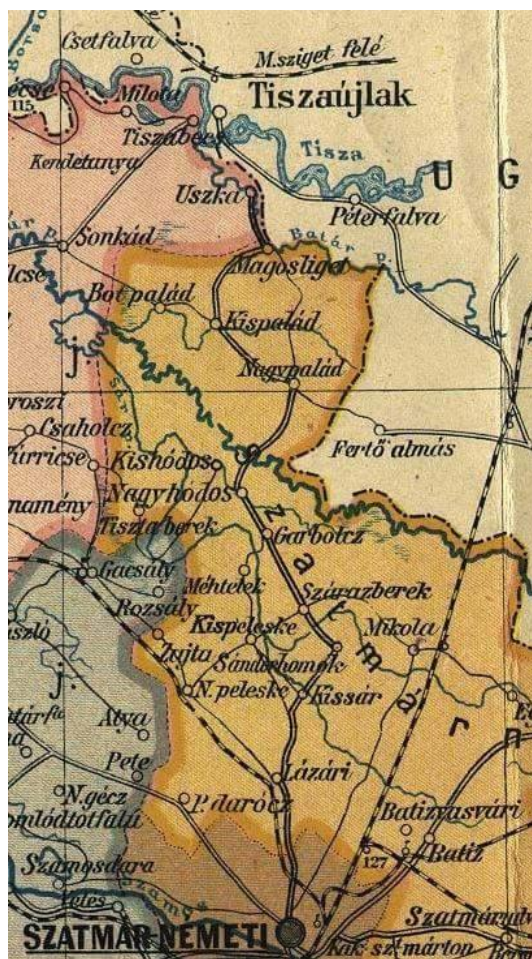
Balla Teréz

Az ember születik valahol, aztán felnő. Ha szerencséje van, ugyanott nő fel, ahol született. Mindkettő egy életre meghatározó!

Születésünk helyét hordozzuk magunkkal a személyünket igazoló iratokban. Egy életen át elkísér! Még akkor is, ha csupán életünk első napjait töltöttük azon a helyen, ahol éppen megszülettük, és semmilyen más személyes élmény nem köt bennünket oda. Ezt a földrajzi helyet életünk során lépten-nyomon emlegetik, s hordozzuk magunkkal a tudatalattinkban.

A legmeghatározóbb az ember életében a felnevelkedés helye. A szülőhely egy megadott földrajzi hely. Meg lehet határozni a koordinátáit, ma már utána lehet nézni az interneten, hol van, vannak-e nevezetességei... Felnevelkedésünk földrajzi helyének koordinátáit is bemérhetjük, de az igazi koordinátái ennek a helynek nem a föld felszínén, hanem valahol tudatunk mélyebb rétegeiben vannak. Ez a Szülőföld, emberré formálódásunk origója. Itt csodálkozunk rá először a világra, itt nevezzük először nevükön a dolgokat. Ez minden ember későbbi életére rányomja pecsétjét. Ez a pecsét, a szülőföld, a világra eszmélésünk, felnevelkedésünk helyének, Emberré születésünknek pecsétje minden ember életét végigkíséri. A gyermeki eszméléstől egészen halálunk pillanatáig, a sírig. Mivel életem nagyobbik felét már leéltem, tapasztalatból állíthatom, hogy ez tényleg így van!

Az én szülőhelyem: különös zuga a világnak. Földrajzi koordinátái: é.sz. 48°00'01'', k.h. 22°52'56''! Emlékeimben a kelte a Máramarosi-havasok felől köszöntött az itt élőkre. Úgy zeltem, hogy a Nap három országot (Oroszország, Románia, Magyarország) bejárt, míg végül nyelte az Ecsedi-láp és a bágy. De mindez csak ben, édesapám elbeszélései ján alakult ki nálam, a földrajzi nevek is csak az apám szájából hangzottak ismerősen. A ságban ismeretlenek és nagyon távoliak voltak. Más, velem ívású gyerekekhez hasonlóan, én 10-12 éves koromig nem tam el szülőfalumat. Szüleim nem vittek és nem is engedtek el sehová a faluból. Később is, úgy 14 éves koromig csak pár órát voltam távol. Ha reggel el is utazhattam valahová, éjszakára mindig haza kellett térnem. Így aztán a környezetem úgy ívódott az emlékezetembe, a kembe, hogy a további életem

Szülföldem térképen

rán minden új helyet, ahol megfordultam, a Föld eme zugához hasonlítottam, mértem.

A három országot mára már megtapasztaltam, kissé megismertem, és állíthatom, hogy első értesüléseim a valóságnak megfelelőek voltak. Ezek a gyermek- és ifjúkori értesülések kísérték egész életemben, miközben megtapasztaltam a Keleti-Kárpátok legközelebbi hegyeinek, a Vereckei-hágónak, a Tatár-hágónak hűsítő valóságát, a Máramarosi-havasok vissza-visszaköszönő hegycsúcsait kerestem. Felnőtt korom útjai nagyobb távolságra először kelet felé vittek: Oroszországba. Aztán később Erdélyben jártam, majd Felvidéken. Később felkereshettem a "Paládokat": Nagypalád után, Kispalád, Botpalád; Kishodos, Nagyhodos után jött Garbolc, Méhtelek és a többi szatmári falu.

Azok a földrajzi helyek, melyek gyermek- és ifjúkoromban elérhetetlennek tűnő távolságra voltak, életem során közelebb jöttek, és a közeliékké lettek. Egyetlen furcsaság maradt, hogy néhány falu tornya, amik gyerekkoromban elérhető messzeségben voltak – Csedrek, Kökényesd (apám szerint: Kökönyösd) és Halmi (szép messze fénylő vasútállomásával) – talán végleg a „megszépítő messzeség” ködébe burkolóznak. Onnan még nem tudtam visszanézni. Pedig aki olyan helyen nő fel, ahonnan hét torony látható, és abból csak kettőt tud közelről megsejmelni, annak egyre fontosabbá válnak a távoli tornyok!

A hármashatár csücskébe szorult szülőfalum ma már majdnem körbejárható... Nagypalád–Nagyhodos maholnap átjárható lesz. Az Ecsedi láp, a Hortobágy itt van testközelben. A Máramarosi-havasok a Bükk-hegység csúcsain köszönnek vissza, mert a Kárpátok itt magasodnak körülöttünk, akár látjuk őket, akár nem! A végtelennek tűnő Alföld szíve pedig a talpunk alatt dobban, bármerre járunk Magyarországon.

Szülőföldem mindenütt velem van.

A nagypaládi református templom